

Pràcticum VI**2014/2015**

Codi: 103678

Crèdits: 21

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	4	0

Professor de contacte

Nom: Maria Cònsul Giribet

Correu electrònic: Maria.Consul@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per coherència en el progrés d'adquisició del nivell competencial, que s'adquireix de manera gradual, es recomana que l'estudiant hagi superat les assignatures dels pràcticums anteriors: I, II, III, IV, V,

Objectius**Objectius i contextualització**

El pràcticum VI, en estar programat en l'últim any dels estudis, es pot considerar una pràctica de síntesi que ha de permetre demostrar l'adquisició de les competències infermeres necessàries per a l'exercici professional: el saber, el saber ser, el saber fer i el saber estar.

Les assignatures de pràcticum es duen a terme en el context dels centres assistencials, cosa que fa que el procés d'aprenentatge sigui molt significatiu i permeti desenvolupar en l'estudiant un pensament crític-reflexiu, alhora que el fa protagonista i constructor del seu procés i progrés d'aprenentatge.

Objectiu general

Partint de la base que les competències s'adquireixen de manera gradual, l'estudiant en finalitzar aquest pràcticum ha d'haver assolit les competències que se li exigeixen a una infermera principiant. Per aquest concepte ens és encara vàlid el que Patricia Benner va definir en el seu estudi "From Novice to expert: power and excellence in nursing practice" realitzat en 1984, on considera que la infermera principiant és la que no té experiència i per tant adopta conductes dirigides per normes i directrius, necessita d'ajuda per establir un ordre de prioritats. En aquesta categoria hi inclou estudiants i professionals que acaben d'incorporar-se a la pràctica professional.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua

- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.
2. Analitzar totes les pròpies intervencions a través de les diferents fases del procés infermer.
3. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
4. Aplicar el procés d'atenció infermera en totes les seves intervencions i la relació d'ajuda.
5. Aplicar el procés infermer per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat de les persones cuidades.
6. Aplicar la relació d'ajuda en les intervencions en els centres de salut
7. Aplicar les normes de seguretat relacionades amb l'aplicació de les radiacions
8. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
9. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
10. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
11. Descriure i aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.
12. Descriure les relacions que hi ha entre els coneixements i les intervencions pràctiques que es duen a terme.
13. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
14. Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat afectats per problemes de salut, risc, patiment, malaltia, incapacitat o mort.
15. Elaborar els plans d'atenció infermera tenint en compte el consens i les recomanacions de l'equip d'atenció.

16. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.
17. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
18. Fer les cures infermeres pautades, per consens, amb la resta d'equips implicats.
19. Fer plans de cures infermeres per intervenir de manera adequada i avaluar l'impacte de la pròpia intervenció.
20. Identificar els referents ètics de la professió infermera.
21. Identificar estils de vida saludables per a la independència de la persona en el seu procés.
22. Identificar situacions en les quals es posa en risc la confidencialitat de la informació del pacient
23. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
24. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
25. Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.
26. Planificar activitats específiques per fomentar i mantenir la salut i prevenir la malaltia
27. Planificar el pla de cures d'infermeria fent partícip a la persona atesa, informant-los de la seva situació.
28. Planificar les activitats que cal desenvolupar per proporcionar una cura integral infermera a un individu, una família o una comunitat.
29. Planificar les cures considerant les opinions, les creences i els valors de les persones a qui van dirigides.
30. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.
31. Promoure la participació de persones, famílies i grups en el procés de salut i malaltia.
32. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
33. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
34. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
35. Seleccionar les activitats de prevenció, control i seguiment en persones en totes les etapes vitals.
36. Seleccionar les estratègies adequades que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
37. Treballar en col·laboració i de manera responsable per aconseguir els objectius prèviament planificats i garantir la continuïtat assistencial.
38. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
39. Valorar de manera integral les situacions de salut utilitzant eines com ara l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria.
40. Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.
41. Valorar l'estat de la salut de l'individu, la família i la comunitat, i identificar els problemes i els factors interns i externs que n'afecten la salut.

Continguts

Els continguts del pràcticum VI són els coneixements, els valors, les actituds i les habilitats que són necessàries posar en joc per assolir la competència d'una infermera principiant.

Les competències de les infermeres assistencials en l'àmbit hospitalari de l'Institut Català de la Salut -on es realitza el Pràcticum VI- són les definides en el projecte COM-VA[®] realitzat per la direcció d'Infermeria l'any 2007:

TENIR CURA

- Establir una relació terapèutica i ser-hi present.
- Adequar les actuacions als principis bioètics.
- Preservar la dignitat, la confidencialitat i la intimitat, malgrat les limitacions estructurals i organitzatives.
- Suplir, ajudar o supervisar el malalt en la realització d'activitats que contribueixen a mantenir o millorar el seu estat de salut (o a una mort digna).
- Proporcionar informació i suport emocional.

VALORAR, DIAGNOSTICAR I ABORDAR SITUACIONS CANVIANTS

- Identificar l'estat basal del malalt i planificar les cures adients.
- Identificar canvis significatius en l'estat del malalt i actuar en conseqüència.
- Identificar precoçment senyals d'alarma: previsió de complicacions abans que es confirmin clarament les manifestacions.
- Identificar i executar correctament, i a temps, actuacions en casos d'extrema urgència amb risc per a la vida del malalt o en el cas d'una crisi o complicació greu sobtada, fins a l'arribada del metge o metgessa.
- Preparar amb antelació i abordar de forma ordenada i eficient el desenvolupament de situacions greus o d'alta intensitat de cures gairebé simultànies o en cadena en diferents malalts.

AJUDA EL PACIENT A COMPLIR AMB EL TRACTAMENT I FER-LO PARTÍCIPI

- Realitzar de forma adequada procediments bàsics.
- Realitzar de forma adequada procediments complexos.
- Realitzar de forma adequada procediments d'alta complexitat.
- Administrar de manera correcta i segura els medicaments.
- Realitzar correctament les cures associades a l'administració de medicaments.

CONTRIBUÏR A GARANTIR LA SEGURETAT I EL PROCÉS ASSISTENCIAL

- Prevenir lesions i/o abordar adequadament les respostes emocionals que posen en perill la seguretat del pacient o d'altres al seu voltant.
- Utilitzar la documentació necessària i complir adequadament els registres d'infermeria.
- Modificar els plans de cures i/o els plans terapèutics segons l'estat del pacient i actuar en conseqüència.
- Comunicar-se amb el metge per suggerir, obtenir i/o pactar modificacions del pla terapèutic més adients a l'estat del pacient.
- Organitzar, planificar i coordinar les necessitats d'atenció de múltiples pacients simultàniament i/o comunicar-se amb els serveis de suport per adequar les intervencions clíniques a l'estat del pacient.

FACILITAR EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ/AFRONTAMENT

- Valorar l'estat i els recursos del malalt per afrontar el procés.
- Facilitar una interpretació adequada del seu estat i proporcionar pautes explicatives que afavoreixin recuperar la sensació de control de la situació.
- Influir en l'aptitud del malalt per recuperar-se i respondre a les teràpies. Ensenyar el pacient a realitzar les activitats terapèutiques descrites que pugui dur a terme ell mateix.
- Valorar l'estat i els recursos de la família/cuidador per afrontar el procés i potenciar-lo si cal.
- Influir en l'aptitud i actitud de la família/cuidador per afrontar el procés. Ensenyar a la família/cuidador a realitzar les activitats terapèutiques prescrites que pugui dur a terme.

TREBALLAR EN EQUIP I ADAPTAR-SE A UN ENTORN CANVIANT

- Integrar-se en l'equip de treball.
- Crear cohesió i facilitar el treball en equip dins l'equip d'infermeria.
- Crear cohesió i facilitar el treball en equip, amb diferents professionals de múltiples disciplines.
- Delegar tasques al personal auxiliar o de suport partint de: les normes assistencials, el pacte en el servei i la valoració de la capacitat per a la realització d'aquestes tasques.
- Participar en el procés d'aprenentatge propi, dels nous membres de l'equip i dels alumnes d'infermeria.
- Expressar-se clarament amb un llenguatge adequat a l'interlocutor.

Metodologia

Pràctica clínica a un servei assistencial hospitalari on l'estudiant tindrà l'oportunitat de posar en acció els elements competencials en un àmbit professional real i complex per avaluar -de manera continuada i acompanyat sempre d'un professional d'infermeria- el seu nivell de competència.

El Pràcticum VI consta d'una estada de 14 setmanes en un servei hospitalització adient a les necessitats de formació. Els torns i horaris queden determinats majoritàriament de:

- Dilluns, dimecres i divendres de 8:00 a 20:00 hores
- Dimarts, dijous i dissabte de 8:00 a 20:00 hores
- De dilluns a divendres de 8:00 a 15:00 hores
- De dilluns a divendres de 15:00 a 22:00 hores

Aquests horaris poden ser modificats en funció de les necessitats dels serveis.

Seminaris de casos clínics amb l'objectiu de fomentar la pràctica reflexiva de les situacions sorgides en la complexitat del context assistencial i l'aprenentatge que es deriva de dita reflexió. També, treballar la metodologia infermera com a eina bàsica d'anàlisi i resolució de problemes. Els seminaris es realitzaran en petits grups d'estudiants i programats dins del període de la pràctica clínica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris de casos clínics	16	0,64	2, 13, 17, 23, 24
Tipus: Supervisades			
Pràctiques clíniques	450	18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	11	0,44	1, 8, 12, 19, 23
Estudi	25	1	3, 8, 12, 13, 15, 19, 21, 39
Redacció de treballs	20	0,8	8, 11, 12, 15, 19, 21, 28, 30, 34, 35, 39, 41

Avaluació

La qualificació final de l'assignatura correspon al sumatori de la nota de la pràctica clínica i l'obtinguda en els seminaris de casos clínics amb la següent ponderació:

- El 70% de la nota correspon a l'obtinguda en la pràctica clínica que cal aprovar amb una nota mínima de 5 i que s'obté de l'avaluació continuada i formativa per part de la infermera de referència del servei assistencial.
- El 30% de la nota correspon a l'obtinguda en els seminaris de casos clínics que es realitzen amb la professora associada de pràctiques. S'avalua l'elaboració, presentació i discussió d'aquelles activitats requerides que sorgeixen dins del context de la pràctica clínica. També, la justificació i les evidències que sustenten les aportacions, la bibliografia utilitzada i la comunicació fluida i coherent.

En la meitat del període es fa un retorn d'assoliment competencial per tal que l'estudiant pugui rebre retroalimentació del seu progrés y procés

L'assistència és obligatòria en la totalitat de les hores programades i en el torn i horari assignat. Les absències justificades hauran de recuperar-se prèvia autorització de la professora responsable i del servei corresponent.

Es considera una falta justificada les que donen en les següents situacions:

- Defuncions de familiars de primer i segon grau de consanguinitat
- Visita mèdica programada
- Malalties agudes
- Examen de carnet de conduir
- Exàmens universitaris oficials
- Proves d'idiomes oficials

En tots els casos és obligatori el justificant corresponent. Per cada falta no justificada es restarà de la nota final (de 0 a 10) 0,5 punts.

Els casos particulars es tractaran en la comissió configurada a tal efecte. Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada, es podrà presentar a una prova final de síntesis.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació Formativa i Continuada a la Pràctica Clínica	70%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
Seminari de Casos Clínic	30%	1,5	0,06	2, 8, 12, 13, 17, 19, 23, 24

Bibliografia

En coherència amb la metodologia utilitzada de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i, donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a l'aprenentatge autònom, no s'especifica bibliografia. L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca i gestió de la informació.